

χέρι

Κυριακή, 24 Φεβρουαρίου 2013
6:36 πμ

Σημασία

Το άνω άκρον του ανθρωπίνου σώματος.
Συνήθως λέγεται συνεκδοχικά για την άκρα χείρα την παλάμη.
Μτφ. Πέρασμα, επίστρωμα, φορά, πληθ. χέρια = εργατικό δυναμικό

Ετυμολογία

από το αρχ. ελ **χειρ** γεν χειρός πληθ. αι χείρες
Σχεδόν άχρηστο πλέον το επίσης αρχαίο **μάρη** = **χέρι** που έχει επιβιώσει μόνον στο **ευμάρια**.

Μάρη, the hand. — R. μάω, μάομαι, to handle. Much as Αῦω, Αῦρᾶ. (2) R. μείρω, μαρῶ: As divided into fingers.

Screen clipping taken: 8/1/2013 5:11 πμ

50. ἔγγυαί· αἱ ἀναδόχαι
ἔγγυαλίξαι· ἔγχειρσαι, δοῦναι εἰς χεῖρας· ἐπειδὴ τὰ κυτὰ γύαλα
λέγεται. ὁ δὲ λαμβάνων τῇ κύλλῃ ἢ τῇ χειρὶ ταῦτα λαμβάνει. [καλοῦν-
ται δὲ γυτὰ αἱ χεῖρες]

50. ἔγγυη· ἀναδοχή ἀντιφώνησις C. 171.

Η αναδοχή είναι η εγγύηση υπόσχεση για την καλή εκτέλεση κάποιας εργασίας. Επειδή έδιναν τα χέρια .
Ησύχιος Λεξικον 9052.5 [7]

Εγκυκλοπαιδικά

Το χέρι είναι η ειδοποιός διαφορά του ανθρώπου από τα άλλα ζώα. Αυτό που προσέδωσε από την αρχή την δυνατότητα να κατασκευάζει εργαλεία και έτσι να βελτιώνει την ζωή του και να αναπτύσσει το μυαλό του. Οι άνθρωποι έχουν 2 χέρια. Η θεά Κάλι έχει 6. Τα περισσότερα χερσαία θηλαστικά ζώα έχουν 4 πόδια. Τα έντομα έχουν 6, 8, δεσ λ. πόδι

Διαιρείται σε βραχίονα πήχη και την άκρα χείρα (παλάμη).

Ξενόγλωσσα

Λατινικά

manus

Ρίζα για πάρα πολλά σύνθετα σε όλες τις λατινογενείς γλώσσες

μανούβρα, μανουάλι, μανάρι, μανούλι, μανιφατούρα

Από την σανσκριτική ριζά MA (mat-ī = μετρώ). Το σανσκριτικό MNM: σημαίνει κυριολεκτικά αυτό που μετράει ή που εκτείνεται ή που εναγκαλίζεται. Έτσι πρόεκυψαν τα: manus, mani, metro, mese, mensa κλπ

Φράση : brevi manu = βραχεῖα χειρί

Οι παλαιότεροι θυμόμαστε από το Ρωμαϊκό δίκαιο την traditio **brevi manu** (μεταβίβαση της κυριότητας βραχεῖα χειρί) , ο νομεύς του πράγματος γίνεται κύριος όταν του μεταβιβάζεται το animus rem sibi habendi οπότε αποκτάται και η κυριότης.

Το αντίθετο είναι το *constitutum possessorium* όπου ο κύριος αποκτά **και** την νομή του πράγματος.

Ιταλικά

mano

Υπάρχουν αρκετές Ιταλικές φράσεις παρόμοιες με τις δίκες μας

- Esser di mano di alcuno - Είναι το δεξί μου χέρι
- Prestar man forte - Δωσ'μου ένα χεράκι
- Lavarsi le mani - Νίπτω τας χείρας μου
- Persona alla mano = Άνθρωπος του χεριού μου, ή τον έχω στο χέρι
- A mano a mano = μανι μάνι
- Fuor di mano = άπιαστος -η -ο , δεν είναι στο χέρι μου, δεν τον φθάνει το χέρι μου ή δικαιοδοσία μου.
- Sotto mano = υποχείριο.

[ΠΗΓΗ](#)

Αγγλικά
hand

Γαλλικά
main

Εικόνες

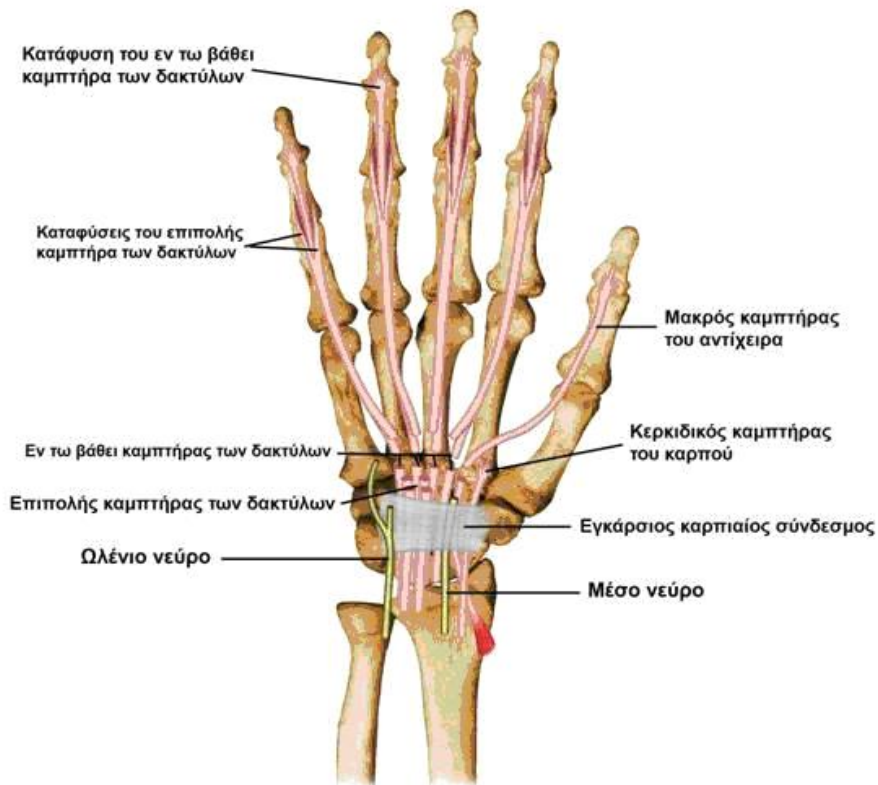
Εικόνα 1 Χειρονομίες

Εικόνα2 μούντζα

Εικόνα 3 οστά της άκρας χειρός - παλάμης

Εικόνα 4 Ανδρικό χέρι

Εικόνα 5 - Χέρια γυναίκα

Εικόνα 6 - Χειροπέδες

Εικόνα 7 - Ο θεός να βάλει το χέρι του

[ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ](#)

ΕΙΚΟΝΑ 8 - ΜΑΣ ΕΧΟΥΝ ΣΤΟ ΧΕΡΙ

Αναφορές

Στο χέρι και τα παράγωγα του

849 και τη τρίτη **αυτόχειρες** την σκευην του πλοίου έρριψαν αυτόχειρ

[αυτοχειρες](#)

[Πράξ. 27:19](#)

886

αχειροποίητος

[αχειροποιήτων](#)

[Μάρ. 14:58, Β'Κορ. 5:1](#)

886

αχειροποίητος

[αχειροποίητο](#)

[Κολ. 2:11](#)

1315

διαχειρίζομαι
[διαχειρισθείσα](#)

[Πράξ. 26:21](#)

1315

διαχειρίζομαι

[διεχειρισασθε](#)

[Πράξ. 5:30](#)

2021

επιχειρῶ

[επεχειρησαν](#)

[Λουκ. 1:1, Πράξ. 19:13](#)

2021

επιχειρῶ

[επεχειρουν](#)

[Πράξ. 9:29](#)

4400

προχειρίζομαι

[προεχειρισατο](#)

[Πράξ. 22:14](#)

4400

προχειρίζομαι

[προχειρισασθαι](#)

[Πράξ. 26:16](#)

4401

προχειροτονεω

[προεχειροτονημενοις](#)

[Πράξ. 10:41](#)

5495

χειρ

[χειρας](#)

[Ματ. 15:2, Ματ. 17:22, Ματ. 18:8, Ματ. 19:13, Ματ. 19:15, Ματ. 22:13, Ματ. 26:45, Ματ. 26:50, Ματ. 27:24, Μάρ. 5:23, Μάρ. 6:5, Μάρ. 7:3, Μάρ. 8:23, Μάρ. 8:25, Μάρ. 9:31, Μάρ. 9:43, Μάρ. 10:16, Μάρ. 14:41, Μάρ. 14:46, Μάρ. 16:18, Λουκ. 4:40, Λουκ. 9:44, Λουκ. 13:13, Λουκ. 20:19, Λουκ. 21:12, Λουκ. 22:53, Λουκ. 23:46, Λουκ. 24:7, Λουκ. 24:39, Λουκ. 24:40, Λουκ. 24:50, Ιωάνν. 7:44, Ιωάνν. 11:44, Ιωάνν. 13:3, Ιωάνν. 13:9, Ιωάνν. 20:20, Ιωάνν. 20:27, Ιωάνν. 21:18, Πράξ. 4:3, Πράξ. 5:18, Πράξ. 6:6, Πράξ. 8:17, Πράξ. 8:19, Πράξ. 9:17, Πράξ. 12:1, Πράξ. 13:3, Πράξ. 19:6, Πράξ. 21:11, Πράξ. 21:11, Πράξ. 21:27, Πράξ. 28:8, Πράξ. 28:17, Ρωμ. 10:21, Β'Κορ. 11:33, Α'Τιμ. 2:8, Α'Τιμ. 5:22, Εβρ. 10:31, Εβρ. 12:12, Ιάκ. 4:8](#)

5495

χειρ

[χειρα](#)

[Ματ. 8:3, Ματ. 9:18, Ματ. 12:10, Ματ. 12:13, Ματ. 12:49, Ματ. 14:31, Ματ. 26:23, Ματ. 26:51, Μάρ. 1:41, Μάρ. 3:1, Μάρ. 3:3, Μάρ. 3:5, Μάρ. 7:32, Λουκ. 5:13, Λουκ. 6:8, Λουκ. 6:10, Λουκ. 9:62, Λουκ. 15:22, Ιωάνν. 7:30, Ιωάνν. 20:25, Ιωάνν. 20:27, Πράξ. 4:30, Πράξ. 9:12, Πράξ. 9:41, Πράξ. 19:33, Πράξ. 26:1, Α'Πέτρ. 5:6, Αποκ. 1:17, Αποκ. 10:5, Αποκ. 14:9, Αποκ. 20:1, Αποκ. 20:4](#)

5495

χειρ

[χειρες](#)

[Πράξ. 20:34, Α'Ιωάνν. 1:1](#)

5495

χειρ

[χειρι](#)

[Ματ. 3:12, Λουκ. 3:17, Ιωάνν. 3:35, Πράξ. 7:35, Πράξ. 12:17, Πράξ. 13:16, Πράξ. 21:40, Α'Κορ. 12:21, Α'Κορ. 16:21, Γαλ. 3:19, Γαλ. 6:11, Κολ. 4:18, Β'Θεσσ. 3:17, Φιλήμ. 1:19, Αποκ. 1:16, Αποκ. 6:5, Αποκ. 10:2, Αποκ. 10:8, Αποκ. 14:14, Αποκ. 17:4](#)

5495

χειρ

[χειρος](#)

[Ματ. 8:15](#), [Ματ. 9:25](#), [Μάρ. 1:31](#), [Μάρ. 5:41](#), [Μάρ. 8:23](#), [Μάρ. 9:27](#), [Λουκ. 1:71](#), [Λουκ. 1:74](#), [Λουκ. 8:54](#), [Ιωάνν. 10:28](#), [Ιωάνν. 10:29](#), [Ιωάνν. 10:39](#), [Πράξ. 3:7](#), [Πράξ. 7:25](#), [Πράξ. 11:30](#), [Πράξ. 12:11](#), [Πράξ. 15:23](#), [Πράξ. 23:19](#), [Πράξ. 28:3](#), [Πράξ. 28:4](#), [Εβρ. 8:9](#), [Αποκ. 8:4](#), [Αποκ. 10:10](#), [Αποκ. 13:16](#), [Αποκ. 19:2](#)

5495

χειρ

[χειρ](#)

[Ματ. 5:30](#), [Ματ. 18:8](#), [Μάρ. 3:5](#),

και εαν σκανδαλιζη σε η χειρ σου αποκοψον αυτην καλον εστιν σε κυλλον εισελθειν εις την ζωην η τας δυο χειρας εχοντα απελθειν εις την γεενναν εις το πυρ το ασβεστον

[Μάρ. 9:43](#), [Λουκ. 1:66](#), [Λουκ. 6:6](#), [Λουκ. 6:10](#), [Λουκ. 22:21](#), [Πράξ. 4:28](#), [Πράξ. 7:50](#), [Πράξ. 11:21](#), [Πράξ. 13:11](#), [Α'Κορ. 12:15](#)

5495

χειρ

[χερσιν](#)

[Ματ. 15:20](#), [Μάρ. 7:2](#), [Μάρ. 7:5](#), [Λουκ. 6:1](#), [Ιωάνν. 20:25](#), [Α'Κορ. 4:12](#), [Εφεσ. 4:28](#), [Α'Θεσσ. 4:11](#), [Αποκ. 7:9](#)

5496

χειραγωγγω

[χειραγωγουμενος](#)

[Πράξ. 22:11](#)

5496

χειραγωγγω

[χειραγωγουντες](#)

[Πράξ. 9:8](#)

5497

χειραγωγος

[χειραγωγους](#)

[Πράξ. 13:11](#)

Pasted from <http://www.newlife4you.gr/strong/greekstrong.asp?strongPageSize=&s_strong=&s_char1=&s_mother=%F7%E5%E9%F1&s_child=>>

Φράσεις

Αρχαιες

Η μεν φωνή φωνή Ιακώβ αι δε χείρες χείρες Ησαυ ^{Γεν. 27:22}

Τα πραγματα δεν είναι όπως φαίνονται. Άλλοι κινούν τα νήματα. πβλ . Πίσω από το άνθος κρύπτεται ο Μάνθος.

νίπτω τας χειρας μου.

Τελειωσα, τελειωσε το μερος μου ο ρολος μου. Δουλειά που εκαναν στα συμποσια αφου ετρωγαν με τα χερια.

μτφ. Απεκδύομαι της ευθυνης πβλ. Πιλάτος

Ιδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων, ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ 27:34

χειρ βοηθείας

Σαν λογια εκφραση: δος μου μια χειρα βοηθειας.

Σημερα χηρα βοηθειας καλειται η χηρα οικιακη βοηθός.

Συν Αθηνά και χειρα κινει

Μαζι με την επικληση της Αθηνάς κouna τα χέρα σου.

Νεωτ. Αγιε Νκολα βοηθα με - Κούνα και σύ τά χέρια σου.

ο θεος να βαλει το χερι του.

Προφανώς ο θεος χει περισσότερα του ενός χερια. Βλ. [θεού χειρες](#) και [τα χέρια του θεού](#) παρακάτω. Δες και [Εικονα 7](#)

άρχειν χειρών αδίκων

Εκεινος ήρξατο χειρών αδίκων , αυτός ξεκίνησε τις εχθροπραξίες (Ξενοφώντος - Κύρου Παιδεια 1.5.13)

Δια χειρος

από το χέρι του Χ . Απανταται 4 φορές στην στην ΠΔ
Σήμερα παίζει στο σλογκαν του κατασκευαστη επιπλων : "Δια χειρός Βαράγγη"
Σε παλιες ββυζαντινες εικονες βλεπουμε ως υπογραφη "δια χειρο ς χ" η "χειρ Φωτιου Κοντογλου"
όπως οι αρχαιοι εγραφαν ΠΟΛΥΚΛΕΙΤΟΣ ΑΡΓΕΙΟΣ ΤΟΔΕ ΕΠΟΙΕΙ

ΙΑΧ

Βραχυγραφία που σημαίνει: Να παραδοθεί μόνον στον ίδιο τον αναγραφόμενο παραλήπτη.
Ιδίαις Αυτου Χερσιν.
Αναγραφεται μετα το ονομα του παραληπτη στον φακελο της επιστολης

θεού χείρες

Από τις θεολογικές αντιφάσεις. Αν και ολοι οι αγιοι πατερες μεμφονται τους ειδωλολατρεις διοτι παριστάνουν τους θεους ανθρωπομορφους εν τουτοις τα βιβλικα, λειτουργικα και πατερικα κειμενα βριθουν από τα μέλη του θεου :

Αί χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με, συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου. Ἐλέησόν με, Κύριε.

Νεκ. Ακολουθία Στασις 2α

Ιερεις λαλησατε εις την καρδιαν Ιερουσαλημ παρακαλεσατε αυτην οτι επλησθη η ταπεινωσις αυτης λελυται αυτης η αμαρτια οτι εδεξατο **εκ χειρος κυριου** διπλα τα αμαρτηματα αυτης

Ησαίας, 40:2

Δακτύλω εγεγραπται Πατρος ο λογος

Υποποδιον των ποδων αυτου

κλινον το ους σου εις την φωνην της δεησεως μου εν τω κεκραγέναι με προς σε.

Επιβλεψον εξ ουρανου και ιδε (πβλ. ο παντετοτης οφθαλμος) και επισκεψε την αμπελον ταυτην και καταρτισε αυτην ην εφυτευσεν η δεξια σου [ενν. χειρ].

Οποιος καταφερει να φυτεψει κλημα με μονο το δεξι του χερι κερδιζει λουκούμι. Όμως τα αδυνατα παρα τω ανθρωπω δυνατα παρα τω θεω.

τα χέρια του θεού

Σήμερα λεμε για καποια υποθεση ή την ζωή κάποιου ανθρωπου ότι βρισκεται **στα χέρια του θεου** ή **ο θεος να βαλει το χερι του** δηλαδη ότι οτι οι ανθρωποι δεν μπορούν πια να κανουν τιποτε. Συνήθως ουτε και ο θεος κανει τιποτε και ο ανθρωπος ή η υποθεση παραπέμπεται, παει **κατά διαβόλου**.

μη γνώτω ή άριστερά σου τί ποιεί ή δεξιά σου

Φράση αληθής και αιωνία αφου την ειπε ο Κύριος (Ματθ.6. στ. 3).

Η Δεξιά αντιθέτως γνώριζε πάντα τι ποιεί η αριστερά χάρις σε ένα πλήθος χαφιέδων που διέθετε.

Νεοελληνικές

από δεύτερο χέρι

Μεταχειρισμένο. πχ. Αυτοκινητο από δευτερο χέρι.

από πρωτο χέρι

Το εμαθα από πρωτο χέρι, κατευθειαν από την πηγη (πβλ. Αγγλικο from horse's mouth)

βαζω στο χερι

Κάνω κάποιον υποχειριό μου, τον παιζω όπως εγω θέλω.

βάζω το χέρι στην τσέπη

προκειμένου να πληρώσω

βάζω το χέρι στην φωτια

ως επιβεβαιωτικο ορκο ότι λεω την αληθεια. Αργαιο συνήθειο

βάζω χέρι στην X

προβαίνω σε ερωτικές θωπείες ή παρενοχλώ σεξουαλικά.

βαζω χέρι την πατρική περιουσια

εκποιώ, ρευστοποιώ και καταναλωνω την πατρική περιουσια

γεια στα χερια σου

συγχαρητηρια εκανες κατι το αριστο!

δε μου κοβονταν / κοβεται καλυτερα το χέρι

για μετάνοια για κατι που εκανα η και ολοκληρωτικη αρνηση σε και που μου ζητουν να κανω.

δι' ανατασεως της χειρος

Τρόπος ψηφοφοριας. Άλλος τροπος είναι διαβοής.

δωρο από χερι

Δωρο με συναιθηματικη αξια που μου εκανε αγαπητο προσωπο.

δωσ' μου ένα χέρι

βοηθησέ με

δώσαμε τα χέρια

Συμφωνήσαμε ή συμφιλιωθήκαμε. Και οι δύο ενέργειες επιβεβαιώνωνται με χειραψία.

είναι το δεξι μου χέρι

Ο αμεσος βοηθός μου.

είναι του χεριου μου

Μπορώ να τον χειρισθω ή να τον νικήσω

είναι στο χερι μου

είναι μεσα στο πλαισια της δικαιοδοσιας μου, των αρμοδιοτήτων μου. Μπορώ να επιδράσω πανω σε αυτό.

εξ αριστεράς χειρός

Ο ανεπισημος εραστης

Η εκ μοργανατικου γάμου σύζυγος

morganatico voce tratta dal *barb. lat.* MATRIMONIUM AD MORGANATICAM O AD MORGANATICUM CONTRACTUM.

Aggiunto del matrimonio usato in Germania, che principi e nobili contraggono con donna di rango inferiore, nel quale il marito dà alla moglie la mano sinistra invece della destra (e perciò detto pure « Matrimonio dalla mano sinistra ») come simbolo che essa non dovrà partecipare agli onori spettanti al grado del marito, e i figli non potranno succedere nei diritti principeschi e nobiliari del genitore.

« Morganaticum » è voce di origine oscura, che lo Scheler trae, dubitando, dal *got.* MAURJAN *ristringere*, cioè *matrimonio con restrizione*: mentre al Littré piace il *ted.* MORGEN *mattino*, quasi dica *matrimonio celebrato di buon mattino*, surrettiziamente, senza le pompe del matrimonio di mezzogiorno. Altri poi, e qui sembra il vero, lo ritiene una barbara latinizzazione del *longob.* morgincap = *a. a. ted.* morgängäba, *mod.* morgen-gabe *propr. dono del mattino*, che presso i Longobardi era il *dono di nozze* della quarta parte dei beni del marito [detto anche Murganale e Murgitatio], che la sposa riceveva nella *mattina* successiva al matrimonio.

Screen clipping taken: 22/9/2012 7:29 πμ

ΣΤΙΧ. 374, ΧΕΡΙΤΖΙΝ. Ἀντὶ τοῦ Χερίτζιον, ὑποκοριστικὸν τοῦ Χέριον. Σήμερον λέγομεν Χεράκιον. Οἱ παλαιοὶ ἔλεγον Χερούδριον. Ὁ Μόσχος (Εἰδυλλ. Α, 13), παραβάλλον τὴν μικρότητα τῶν χειρῶν τοῦ Ἐρωτος μὲ τὴν μεγάλην αὐτοῦ δύναμιν, λέγει,

Μικκύλα μὲν τήνω τὰ χερύδρια, μακρὰ δὲ βάλλει·

τὸ ὁποῖον ὁ Πτωχοπρόδρομος ἤθελ' ἴσως ἐκφράσειν οὕτως,

Χερίτσια ἔχει μικρούτσικα, μακρὰν δὲ σαγιτεύει.

Screen clipping taken: 28/9/2012 9:58 μμ

ένα χερι

Μια επιστροφή. ΦΡ: περασε το ένα χερι μινιο και μετα ένα χέρι ριπολινη/λαδομπογια. ... αλλά και **ένα χέρι ξύλο**

Εδώ το πρώτο χέρι λεγεται αστάρι.

Όμως το δωσ'μου **ένα χέρι** σημαίνει δώσε μου μια βοήθεια (όχι χρηματική, αλλα με εργασια σου).

εχει βαρύ χέρι

Δερνει ασχημα και πονούν πολύ τα χτυπήματά του

εχει ελαφρυ χέρι

Λεγεται για καλους οδοντιατρους που δεν πονουν το ασθηνη τους.

εχει το πανω χερι

Υπερέχει στις διαπραγματεσεις.

ζητώ το χερί της κόρης

Ζητώ για να νυμφευθω την κορη καποιου. Συνηθως το αιτημα απευθυνεται στον παερα της υποψηφιας νύφης.

ήρθαν στα χέρια

συννεπλάκησαν και παλαιβουν

καβούρια έχουν τα χέρια σου;

προς καθυστερούντα να πληρώσει ή προς ανίκανον να χειριστεί κατι

καθαρά χέρια

Εχω καθαρά χερια : δεν εχω δωροδοκηθει.

κατασκευασμένο στο χέρι

κν. χειροποιητο και επομενωσ ποιοτικωσ ανωτερο πχ. παπουτσι

κάτω τα χέρια!

Συν. μη μου απτου. Μην με αγγιζεις. Η μην το αγγιζεις.

κοντά τα χέρια σου!

Συνώνυμο του κατω τα χερια κυριωσ μη με παρενοχλεις με θωπειες σε ερωτογενείς ζώνες. Κοντά =πλησιον σε σενα και οιχι σε εμενα.

Κρατω καποιον από το χερι

χειραγωγω. Όπως τα μικρά παιδια.

Με αδεια χερια

Χωρις να προσκομιζει δωρα η παροχές

με χερια και με ποδια

Παντί σθενει. Με ολες μου τις δυνάμεις.

με το χέρι στην καρδια

Με κάθε ειλικρινεια.

Πρεπει να βάλει ή να βάλεις το χέρι στην τσέπη

Μου ελυσε τα χέρια

Με διεκόλυνε πάρα πολύ. Αυτό το πλυντηριο πιάτων μου έλυσε τα χέρια.

να μου κοπεί το χέρι

Διαβεβαιωση ότι κατι δεν θα επαναληφθει. πχ. αν ξαναψηφισω τον Χ να μου κοπει το χέρι. Επι Παπαγου και Καραμανλη Α' λεγανε κοψηχέρηδες του ψηφοφορους τους (Εφευρημα του Αρχέλαου και Β Χριστοδούλου στην ΑΘΗΝΑΙΚΗ) . Τους εμφάνιζαν δε κουλούς. Ενας άλλος λογος για να ακρωτηριασθει καποιος από μονος του ηταν η συμμορφωση προς την Ευαγγελική προτροπή.

καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν.

[Ματ. 5:30](#)

εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

[, Ματ. 18:8](#)

ὅ,τι περνα ἀπὸ το χέρι μου.

Θα κανω ὅτι μπορω στο πλαίσιο των αρμοδιοτητων μου και δυνατοτητων μου.

πάνω χέρι - κάτω χέρι

ΠΑΙΧΝΙΔΑΚΙ. 3-4 παιδια κτυπουν την πλατη σκυμενου συμπαικτη και τραγουδανε το πληρες κειμενο Πανω χερι, κάτω χερι τινος ειν' το πανω πανω; με το δετερο "πάνω" το τραγουδι στραματα και ο δερομενος καλειται να ανακαλυψει ποιος εχει το χέρι του πιο ψηλά. Αν τον βρει αντικαθισταται ἀπὸ τον ευρεθεντα, αν ὄχι το τραγουδι και το ξυλκοπημα συνεχιζεται επι του ιδου. Αντιθετως με τις άλλες σημασιες αυτος που εχει **το πανω χερι** είναι χαμενος.

περνά ἀπὸ 5 χέρια μεχρι να διεκπαιρωθει

Λεγεται για καποια γραφειοκρατικη διαδικασια

πιάνουν τα χέρια του

είναι ικανος τεχνιτης ή καλλιτεχνης

σηκωνω στα χέρια

Οι οπαδοι περιαγουν καποιον θριαμβευτικα σηκωνοντάς τον στα χερια τους (Βυζ. σε ασπιδα) . Συνηθιζεται στους νικητες των αγωνων ἀπὸ την επογη του Διαγορα μεχρι σημερα. (πβλ. ρημα υποστηριζω)

σηκωνω τα χερια

Παραιτούμαι, εγκαταλειπω την προσπαθεια διοτι εχω περιελθει σε πληρη αδυναμια. πβλ. Αρχαρνης - Δ. Σαββόπουλου "Εδώ ο μουσικος σηκώνει τα χέρια" και το Ιατρικον "Η επιστήμη σηκωνει τα χέρια" δηλ . ο ανθρωπος είναι στα χερια του θεου.

του τα ειπε ένα χεράκι

Τον επεπληξε σφοδρωσ το χερι εδῶ με την εννοια επιστρωση. Υποκοριστικωσ "χεράκι" με διαθεση ειρωνειας.

Τα χερια μου είναι δεμενα

Δεσμευομαι, ἀπὸ κανονισμους και νομους να κανω καποια εξυπηρέτηση.

του εδωσαν ένα ένα χέρι ξύλο

Μια στρωση στο ξυλο.

Ένα αλλάι ξυλο. Οπου αλλάι η ενωμωτια των δεσμοφυλάκων που δερνουν καποιον ἀπὸ το Βυζ. [αλλαγιον](#).

τριβω τα χέρια μου

Στην φραση αυτη νοειται τριβω τα χερια ἀπὸ ευχαριστηση ή γιατι κρυώνουν.

Τωρα οι εκκλησιες εχουν και κλιματισμο.

Στις κηδειες, το χειμωνα, δεν γλυτώνεις το κρύο γιατι πασ και μεχρι τον ταφο. Πρεπει να τρίβεις τα χέρια σου για να μην ξυλιάσουν.

Παπάδες, καντηλανάφτες, κηροποιοί, νεκροθάφτες, λουλουδάδες τριβουν τα χερια τους ανεξαρτητα απο την εποχη γιατι κονομάνε.

υπογράψω και με τα δυο μου χέρια

Εγκρίνω ασυζητητί.

Θανάτους αικεῖς διδύμειν χειροῖν.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ - ΗΛΕΚΤΡΑ 206

ΣΗΜ: χειροῖν =δυϊκός αριθμος πληθ.

[130] and in boxing Laodamas, the good son of Alcinous. But when the hearts of all had taken pleasure in the contests, Laodamas, the son of Alcinous, spoke among them: "Come, friends, let us ask you stranger whether he knows and has learned any contests. In build, surely, he is no mean man, [135] in thighs and calves, and in **his two arms above**, his stout neck, and his great might. In no wise does he lack aught of the strength of youth, but he has been broken by many troubles. For to my mind there is naught worse than the sea to confound a man, be he never so strong."

πύξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς πάϊς Ἀλκινόοιο. (130 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοισι τοῖσ' ἄρα Λαοδάμας μετέφη, πάϊς Ἀλκινόοιο· "δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴ τιν' ἄεθλον οἶδέ τε καὶ δεδάηκε· φυὴν γε μὲν οὐ κακὸς ἐστί, μηρούς τε κνήμας τε καὶ **ἄμφω χεῖρας** ὑπερθεν (135) αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἤβης δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν. οὐ γὰρ ἐγὼ γέ τί φημι κακώτερον ἄλλο θαλάσσης ἄνδρα γε συγγεῦναι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη." τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε

χαμένος από χέρι

Από την αρχή. Εδώ το χέρι σημαίνει την πρώτη δόση χαρτιών που μοιράζονται στο πόκερ. Αν ο συνδυασμός των χαρτιών που πήραμε δεν δίνει ικανοποιητικό αποτέλεσμα, τότε είμαστε χαμένοι από χέρι.

Ανάλογο: από τη μάνα του, εκ γενετής.

χερικό

καλο ή κακο χερικο. Η κατ' αρχην κατασκευη πραγματος από καποιον που το χέρι του εχει την μαγικη ιδιοτητα να κατασκευαζει ανθεκτικα και ποιοτικα πραγματα. Αναλογο το ποδαρικό.

Χερι - χερι

Τροπος συμπορευσης με καποιον άλλο: φίλο ή εραστη ή τέκνο ή πολιτικό (πβ. Χέρι - χέρι με τον Καρατζαφέρη)

ψηλά τα χερια

Απειλη ενοπλου προς καποιο άλλο ώστε να τον καταστησει ανικανο προς αντεπιθεση. Από τον χαιρετισμο με αναταση της χειρος (δεξιας) των ρωμαιων και των φασιστων Ναζι παλαιών και επ' εσχάτων. Ο ανατείνων την χειρα καταδεικνυει ότι είναι ασπλος και επομενωσ ακινδυνος για το άλλο. Η διαρκως αυξανομενη επιφυλακτικοτης και καχυποψια, τα δυο περιστροφα των cow-boys, η αυξηση των αριστεροχειρων εκαναν επιτακτικη την αναγκη να σηκωνωνται και τα δύο χερια. (πβλ. το παιδικο παιγνιδι στακαμαν, stick them up man)

Τολμηρή ετυμολογία

άραι μάρας = σήκωσε τα χέρια (απαρ. του αιρω = σηκωνω, που λεγεται με προστακτικη εννοια, πβλ. Εν σκηναϊς δικαϊων ταξαι, εν κολποις Αβρααμ αναπαυσαι και μετα Αγϊων συναριθμίσαι). Η μαρη = το χερι (ευμαρεια).

Επισης η προστακτικη του αραιρίσκω είναι άρε (πβλ άρατε πύλας = χτυπήστε τις πύλες) άρα το «άρε μάρας» θα μπορούσε να σημαινει «χειροκροτήσατε». Η φραση θα λεγονταν ειρωνικα. Δηλαδη όταν καποιος λει μια ανοησία, απανταμε «αρες μαρες», δηλ. « Χειροκροτήστε, μπράβο! Την είτες την κοτσάνα σου!» .

Δεν υπαρχουν αποδειξεις για το ότι λεγονταν κατι τετοιο.

Πιθανον να είναι **άρες μάρες** = ανοησιες.

Παντως se non e vero e ben trovato.

Χειροκροτώ

Χειρονομία που γίνεται με κρούση των παλαμών για επιδοκιμασία ή κληση.

Μεταφορικώς εγκρίνω, επικροτώ .

Κν παλαμάκια, κούρταλα, πίσκαλα (Κύπρος)

Παλαμακία παίζετε

Κι ο μπαμπακας του ερχεται

Και του φέρνει κατι τι

Λουκουμάκια στο χαρτί.

Παιδικό τραγουδάκι

Δανεικά είναι τα κούρταλα στο γάμο.

Λαϊκή παροιμία

Από πολύ παλιά :

*Τήν θείαν ταύτην καί πάντιμον, τελούντες εορτήν οι θεόφρονες, τής Θεομήτορος,
δεύτε τās χείρας κροτήσωμεν, τόν εξ αυτής τεχθέντα Θεόν δοξάζοντες.*

Κανών του Ακαθίστου. Ωδή στ'

Πίσκαλα καλὰ καλὰ,
νᾶρτη ὁ παπᾶς καλὰ,
νὰ μᾶς φέρη τὰ κοκκά,
νὰ τὰ βάλῃς ἔς τήν ποδιά,
νὰ τὰ πάρῃς τῆς μάνας,
νὰ σοῦ δώσῃ δύο βυζία.

5

*Τὸ δὲ παίγνιον τοῦτο παίζεται οὕτω· γυνὴ πιάνει τὰ χείρας
βρέφους καὶ τὰς κροτεῖ λέγουσα, πίσκαλα καλὰ καλὰ, νᾶρτη ὁ
παπᾶς καλὰ κτλ. τὰ δὲ πίσκαλα παλαμάκια ἡμεῖς λέγομεν.*

9313.127 [187]

Η παλάμη, όπως και κάθε τι κυρτό λέγονταν και κοτύλη. (πβλ. κούτελο, κουτάλι κλπ)

Τα παλαμάκια, τα χειροκροτήματα λέγονταν και κουταλάκια και (με επίδραση από τα κρόταλα και το κρότος) κουρταλάκια και κούρταλα.

Πβλ. παροιμία δανεικά είναι τα κούρταλα στο γάμο.

Το Ρωμαϊκό χειροκρότημα

Το κοινό στα ρωμαϊκά θεάτρα ήταν θορυβώδες και απειθαρχο, διεκοπτε συχνά το έργο με δικές του και άξεστες κοροϊδίες και που συχνά δεν έπαιρνε καν είδηση πως το έργο είχε τελειώσει.

Πράγματι το έργο τέλειωνε με ένα **nunc plaudite cives**, μ' άλλα λόγια λέγοντας «εδώ χειροκροτάνε». Κυριολεκτικά σημαίνει "τώρα χειροκροτήσατε πολίτες".

Λεγεται ότι τα τελευταία λόγια του Μπετόβεν ήταν αναλογία "Χειροκροτήστε φίλοι μου. Η κωμωδία τελειώσε"

Η απολυση της καθολικής λειτουργίας τελειώνει με τη φραση "Ite, missa est". Αναλογο με το plaudite cives (δηλ. "Για οσους δεν καταλαβαν η λειτουργια τελειωσε").

Παροιμιες

	Ειδες χέρι στο βυζι; Δέξου μουνί μαντάτα ! Φωτ.1
	με τα χεράκια μας βγάλαμε τα ματάκια μας
	Δανεικά είναι τα κούρταλα στο γάμο.
231	σε ταβλα που δεν εστρωσες το χέρι μην απλωνεις

693	καλλιο πεντε και στο χερι παρα δεκα και καρτερει
758	με χορτασε κι η μανα μου μα σαν το χερι μου οχι
974	τα ξενα χερια κοσκινουν, μα πιτα δεν σου πλαθουν
1001	Το ' να χερι νιβει τα' άλλο και τα δυο το προσωπο.
1016	του μιλεις του νηστικου και σε τηραει στα χερια
1086	αμα του δωσεις δακτυλο σου παιρνει και το χερι .
1092	αμπέλι του χεριου σου κι ελιες του παπου σου
1176	εδουλεψα σε κι εφαγα. ευχαριστω τα χερια μου
1177	σε δουλεψα, με πληρωσες σπολλάτη των χεριων μου.
1413	οπου παει του φρονιμου το ματι παει του μουργου το χερι
1450	φιλουν το χερι του παπα και λενε του να πεσει
1543	των ακριβων τα σταμενα ^α σε χαροκοπων χερια
1686	Συμπεθέρα, συμπεθέρα μεχρι να σου βάλω χέρα
1701	αδειανα τα χερια σου κακο το ποδιακο σου
1804	γυφτος παπάς και να γενεί χέρι μην του φιλήσεις

α)

ΣΤΑΜΕΝΟΥ. Στάμενον, εις τους Γραικορωμαίους εσήμανε είδος μικρού νομίσματος, και Στάμενα, πληθυντικώς καθ' περιεκτικώς, πών είδος νομισμάτων. Η παραγωγή του είναι Ίστάμενον, μετοχή παθητική του ρήματος Ίστημι (ίδ. άνωτέρ. σελ. 83). Από το αυτό ρήμα είναι και των παλαιών ὁ Στατήρ, είδος νομίσματος και αυτός.

πβ. Πτωχοπροδρομικά

Μέναν βελόνιν τουρνεσιού, και ράμματα σταμένου,

Παράγωγα

Ουσιαστικά

χειρώνναξ

αυτος που δουλευει με τα χερια του, εργατης, αγροτης.

χερομάχος

βλ. χειρωναξ

χερουλι

υποκοριστικό του χέρι αλλα μονον με την εννοια της λαβης πχ. το χερούλι της κατασαρόλας. Βλ. χειρολαβη.

χειραφεία

Η νομικη διαδικασια για να γινει καποιος ανηλικος χειράφετος και να μπορει να διενεργει ορισμενες δικαιοπραξίες.

Η ρωμαικη χειραφεία ή manumissio ηταν η απελευθερωση του δουλου.

χειραψία

Η επαφή των χεριών (παλάμες) δυο ανθρωπων. Γινεται για χαιρετισμο ή και για επικύρωση συμφωνιών. (πβλ «κόλα το!»)

Βλ. φραση [δώσαμε τα χέρια](#).

χειροδικία

Επιθεση με γυμνα χερια , η εργω εξυβρισις (αντιθ. ή λόγω εξυβρισις)

χειρονομίες

κινήσεις των χεριων που υποκαθιστουν φράσεις

χειρουργός

Γιατρος με ειδικότητα να διενεργεί εγχειρίσεις. Ο τονισμος στην παραλήγουσα (**χειρούργος**) είναι συνηθέστατος αλλά λανθασμένος. Χρησιμοποιειται για ανομες και υποτιμητικες πραξεις πανούργος, κακούργος, ραδιούργος, εξαιρεση ο υπουργός

χερισμος

Κυριολεκτικα ενεργεια με τα χερια. πχ. χερισμος γερανου μεταφορικα γενικως κάθε ενεργεια πχ. το Κυπρικακο το χειριζεται ο ΟΗΕ. συν. μανουβρα.

χειρίδιον

μανικέτι απαντα συνηθως στο συνθετο: εγχειρίδιο.

χειροτονια

βλ. χειροτονω

χειρομαντης

Ανθρωπος (σηνηθως τσιγγάνα) που προβλεπει το μελλον παρατηρωντας το εσωτερικο της παλαμης ενός αλλου. Την δική του παλαμη δεν την [προ] βλεπει, απλως την τεινει με την συνοδευτικη φράση "ασημωσε να σε πω το μοιρα σου" .

χειρόκτιον

το γάντι

Χειρολαβή

Αλλιώς χερούλι. Λαβη για τους ορθιους στα μεσα μαζικης μεταφορας.

Επιθετα

χειροποίητος και αχειροποίητος

αυτος που φτιαχνεται στο χερι . Το αχειροποιητος είναι επιθετο για εικονες και αλλα ειδη λατρειας που υποτιθεται ότι εγιναν με θαυματουργο τροπο, όχι από χερι ανθρωπου.

χειράφετος

που απεκτησε δικαιωματα δια χειραφειας.

χειρουργικος

που ανήκει στον χειρουργό

χειροπιαστος

απτός, προφανής, που δεν χρειάζεται περαπερα ερευνα.

χειροτεχνια

τεχνη που παραγει τεχνουργηματα χωρις την βοηθεια μηχανων.

Ρηματα

χειραγωγω

Οδηγω καποιον από το χερι, του αποστερω κάθε ελευθερια κινησεων

χειραφετω

Αφηνω από το χέρι. Παυω να χειραγωγω. Μετφ. δινω καποια δικαιώματα σε ανηλικο (πχ. το δικαιομα του εμπορευεσθαι).

Χειροτονω

Από το χερ + τεινω. Ψηφιζω υπερ τινος προσωπου ή προτασεως, δι ανατάσεως της χειρός. Δια της επιθεσεως των χειρων ανακηρυσω καποιον σε καποιο βαθμο της ιερωσύνης. Ουσ. η χειροτονια. Λεγεται και με την εννοια του ξυλοκοπή ως απειλή "θα σε χειροτονήσω" = θα σε δειρω.

Συνθετα

Αντίχειρας

Το πρωτο δακτυλο του χεριου που αντικειται (κειται απεναντι) από τα αλλα.

Η προταση του χεριου με τον αντιχειρα προς τα πανω ηταν δειγμα καταφασης, με το αντιχειρα προς τα κατω σημαινε απορριψη.

αυτοχειρας

Ο που αυτοκτονει

αχειροποιητος

βλ. χειροποιητος

επιχειρώ

κυριολεκτικα κανω κατι με τα χερια μου

Μεταφορικα : ασκω εμπορικη, βιομηχανικη αλλα και πολεμικη και διασωστικη δραστηριοτητα

Δοκιμαζω

επιχειρηση

Νομικο προσωπο που ασκει επιχειρήσεις. Απ' όπου και τα επιχειρηματικός, επιχειρηματικότητα. Όμως και η ιδια η δραστηριοτητα. Πχ. Πολεμικες επιχειρησεις, θαλαμος επιχψειρησεων.

επίχειρα

(τα) αμοιβη χειρωνακτικης εργασιας ^{9351.603}

εγχειριζω

Βαζω στο χερι καποιου, παραδιδω. Πβλ. ΦΡ ο πρεσβυς ενεχειρισε εγγραφη διαμαρτυρια στον Υπουργό.

Ο Χειρουργός χειρουργεί δεν εγχειρίζει όπως συνηθίζουμε να λέμε.

εγχειριδιο

Μικρο ξιφιδιο

Μικρο βιβλιο οδηγιων

Στις λατινογενεις γλωσσες manual.

εγχειρημα

προσπαθεια, πειραμα

εγχειριση

παραδοση στο χερι καποιου

Χρησιμοποιειται για να δηλωσει και την χειρουργική επεμβαση.

διαχειριζομαι

συν. κανω κουμάντο, κουμαντάρω

διαχειριστης

συν. Κουμανταδόρος

καταχειριζω

Δερνω ανελέητα

προχειρον

πράγμα που είναι εύκολα προσιτό

Πραγμα που είναι κατασκευασμενο χωρις ιδιαιτερη επιμελεια και χωρις πολλα ποιοτικα χαρακτηριστικα. Παραγωγο : προχειροτητες, προχειροδουλειά (που παραδοξως λεγεται και ουλειά του ποδαριου, ή στο ποδι)

υποχείριον

Ακουμπηστηρι καρεκλας ή πολυθρονας για να ακουμπαμε τα χερια μας.

Μιτφ πρόσωπο **του χεριου μας**, που το κανουμε ο,τι θελουμε.

Αναλογο και το υποποδιο.

Χειραγωγώ

Αγω, οδηγώ από τον χέρι καποιον σαν να είναι μικρο παιδι. Συχνα χωρις την θέληση του.

π.χ. ΦΡ Το κομμα χ προσπαθει να χειραγωγησει την νεολαια.

Χειρολαβή

Το χερουλι, κυριως ειδικο εξαρτημα των μεσων συκοινωνιας για να διατηρουνται ορθιοι οι μη καθημενοι. Η λεξη και για τσαντες βαλιτσες, κιβώτια. Μαλλον είναι παλλιλογία

(χερουλι=λαβη). Μαλλον λεγεται για επιταση όπως το μανουλομανουλο.

χειροπέδη

Συνηθέστερον χειροπέδες. Βλ. [Εικόνα 6 - Χειροπέδες](#)

Χειροκρότημα

Χτυπημα των χειρων ως επιβραβευση.

Φρ. Θα φανει στο χειροκροτημα.

Μεταφορικως : εγκριση, επιδοκιμασια. Συνώνυμα επικροτώ.

'Η Παλαμακια < παλάμη.

'Η Κουρταλα < αρχ κροταλα. Πρβλ. Παρ. Δανεικά είναι τα κουρταλα στο γαμο.

Από τη ριζα μαν (λατ manus = χέρι)

μανάρι

αρνι που διατρεφουμε επιμελως (με το χέρι) βλ. μανούλι

Αντίστοιχο με τον μόσχο τον σιτευτό.

μανιουαλ

< Αγγλ. Manual < Λατ. manualis

εγχειρίδιο οδηγιων, συνηθες στο γλωσσαρι της πληροφορικης.

μανάρα

Αξίνη, τσεκούρι στο κρητικό ιδίωμα.

ΜΑΝΆΡΑ, Άξίνη. Τὸ Μαννάριον τοῦ Δουκαγγίου εἶναι σφάλμα γραφικὸν, ἀπὲρ τοῦ Μανάριν (Μανάριον ὑποκορ. τοῦ Μανάρα). Ἐγεννήθησαν καὶ τὰ δύο ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν man-paja (Ζ. Ἀξίνη).

μανουάλι

εκκλησιαστικο καντηλέρι < manuale της χειρος, χειροκινητο.

μανούβρα

χειρισμος, ελιγμός

Από ΤΟ Ιταλικό manovra < λατινικο/ιταλικο mano d' opera

μανούλι

Μικρή και αισθησιακή κοπέλα. Παρομοίωση από το μανάρι - αρνί. Κατά την επίκληση «μανα[ρι/ρα] μου!»

Το ιδιο και η φράση «Τι σου κάνω μάνα μου;», «Μάνα μου εσύ!» κλπ. Δεν λέγεται, στην διαρκεια της συνουσίας, με την έννοια «μητέρα», ούτε λεγόταν ποτέ, εκτός ίσως από τον Οιδίποδα. Λέγεται ως μανάρι, η με το μεγεθυντικό μανάρα.

Το Χαρο τον ανταμωσαν πεντ'εξη χασικληδες

Πες μας ρε Χάρε πως περνούν στον Άδη οι μερακλήδες

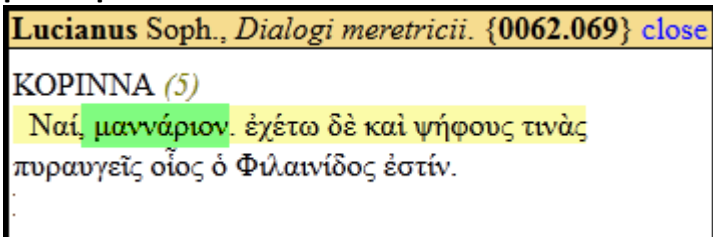
Για πες μας εχουν γκόμενες, **μανάρες**, να γουστάρουν

Και τσιγαράκι σέρτικο με κέφι να φουμάρουν;

Ειμαι αυτήκοος μαρτυς Ροδίων που εκφράζουν την εκπληξή τους με τη λέξη "μανά" αντι του συνηθους μάνα. Προφανώς από το μανά[ρι].

Όμως ο Λουκιανός ο Σαμοσσατεύς στους Εταιρικούς Διαλόγους του αναφέρει την λέξη

μαννάριον.

Το **μαννάριον** ερμηνεύεται ως εναλλακτική γραφή του **μαμμάριον** που θεωρείται

χαϊδευτική έκφραση ως υποκοριστικό του **μάμμη** = παιδική λέξη για τη μητέρα δηλ. **μαμά**.

Η σημασία **μάμμη** = **γιαγιά** άρχισε να δίνεται αργότερα, από τον 1ο αι μΧ από τους Εβδομήκοντα στην μετάφραση του Βιβλίου των Μακκαβαίων **16.9** : «*ὁ τῶν ἐμῶν παίδων, οἱ μὲν ἄγαμοι, οἱ δὲ γήμαντες ἀνόνητοι· οὐκ ὄψομαι ὑμῶν τέκνα, οὐδὲ μάμμη κληθεῖσα μακαρισθήσομαι. 10 ὃ ἢ πολύπαις καὶ καλλίπαις ἐγὼ γυνὴ χήρα καὶ μόνη πολύθρηνος· 11 οὐδ' ἂν ἀποθάνω, θάψοντα τῶν υἱῶν ἔξω τινά*» .⁹³⁵¹
Από εδώ το "μανάρι μου"

μαντηλι < Λατινικο manus+tela= υφασμα
συνθ. μυξομαντηλο, κεφαλομαντηλο.

μανιβελλα

εξάρτημα μηχανών ανύψωσης, κυριως ιστίων .
αντικαθιστούσε το σημερινο συστημα αναφλεξης των αυτοκινητων.

μανιερα

τρόπος χειρισμου. Στο καλλιτεχνικο λεξιλογο σημαινει τεχνοτροπία.
Στο Κυπριακο ιδιωμα σημαινει νοοτροπια, τροπο συμπεριφορας:

Θαμάζομαι τους άρκοντες **μανιέραν** που κρατούσιν
Πρωτα βαρούσιν μουστουνιάν* κι υστερις αρωτούσιν.

Ακρικτικο Κύπρου

*)Μουστουνια = γραθια στη μουρη, σε άλλες εκδοσεις και ματσουκιά., κτυπημα με ραβδι.

Αὐτὸ ἔνεν ἡ ἀρχὴ τῆς ἀγάπης μέσα εἰς τὸν ὑψηλότατον καὶ δι-
καιότατον Ἰζουὰν Ῥήγαν τῆς Κύπρου, καὶ τοῦ εὐγενικωτάτου καὶ
τετιμημένου Λουφτούμπεη Ἀμιράν καὶ ἀφέντην τοῦ Καντιλόρου,
ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀγάπην ἐγένετον, ἐτελειώθη εἰς τὴν τάξιν καὶ
μανιέραν τοιοῦτην.

9453.173

μάνικα

σωληνας συνηθως για πυρόσβεση.

μανίκι

μερος του ενδύματος που καλυπτει το χέρι.
Σημαίνει και λαβη πβλ μαυρομανικο μαχαίρι
Μτφ δυσκολο εγχειρημα επειδη το ραψιμο του μανικιου είναι η πιο δυσκολη δουλεια του ραφτη.

μανικέτι

Η ακρη του μανικιου του πουκαμίσου. παραγ. μανικετόκουμπο.

μανσόν

Γυναικεια γουνινη θηκη των χεριων που κρεμιεται στο λαιμο.

μανσέτα

Συν. Μανικέτι

Υφασματινοι σωληνες με λαστιχα

Φράση

Μάνι - **μάνι** = σύντομα, γρήγορα.

Από το **a mano a mano** = δρόμο, δρόμο (Ιταλικά via via) . Δηλαδή πάρε δρόμο, βιάσου, κάνε γρήγορα. Πβλ. Και την επίταση που δημιουργείται από την επανάληψη, στη δική μας φράση: «άρρον άρον». Βλ. Vocabolario Etimologico della Lingua Italiana στο λήμμα [mano](#)

Ομόηχα

Από το χειρ

Χηρα

Ομοηχο με την αιτιατικη του χειρ την χειρα.

Είναι η γυναικα της οποιας ο συζυγος εχει πεθανει.

Ο Σουρης περιεγραφε εμμετρως την διευθυνση του γραφειου του, που συνόρευε «με τις

βρώμες των Χαυτείων, μ' ένα κάποιο Φαρμακείον, Καφενέ "των ευ Φρονούντων", νύχτα μέρα συζητούντων, με μπακάληδες καμπόσους, πατσατζήδες άλλους τόσους, μ' ουρητήρια, σαντούρια και μια μάνδρα με γαϊδούρια, ... με μεγάλη οικοδομή – και **μια χήρα** δίχως άνδρα, πούταν άλλοτε μαμμή».

Η γυναίκα που έχει χωριστεί από τον άνδρα της και τον έχει αφήσει επιτελους να ζησει σαν ανθρωπος λεγεται ζωντοχήρα.

Χοίρος

Το γουρουνι. Περιγραφεται εκτενωσ στο "ΒΡΕ ΖΩΟΝ!", στο λημμα [γουρουνι](#). Αυτουσιο δεν είναι ομοηχο με το χειρ λόγω τονισμού, υπάρχουν όμως πολλά συνθετα που δημιουργουν παρεξηγησιμα αποτελεσματα , και που μπορει να δημιουργησουν ανορθογραφιεσ.

Χοιροτροφειο

Χοιροστασιο

Χοιροβοσκος

Αλλα και

Χειροφιλημα

Χειρονομια

Χειροτμησις

Χειροτονια

Χειραφεσια κ.α.

Βιβλιογραφία

9351 H. G. LIDDELL & R. SCOTT - A Greek English lexicon - Harper Bross - 1859

Vocabolario Etimologico della Lingua Italiana

15/11/2013